

# Lektionsplanering

**Årskurs:** Gymnasiet

**Ämne:** Svenska 1

**Tema:** Grammatik – Övningar i ordklasser

## Koppling till styrdokument

### Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla det svenska språkets uppbyggnad, inklusive kunskaper om ordklasser och deras funktion i språket, samt hur dessa påverkar meningsbyggnad och textens struktur. Eleverna ska ges möjlighet att fördjupa sin förståelse för språkliga normer och hur ord bland annat kan klassificeras i substantiv, verb, adjektiv, adverb och pronomen.

### Kunskapskrav

Eleven ska kunna urskilja och benämna de vanligaste ordklasserna i svenska språket samt ge exempel på deras användning i olika sammanhang. Studenten ska också kunna beskriva och analysera språkliga strukturer och normer.

## Lärarledda instruktioner

### Introduktion till ordklasser (10 min)

- Beskriv vad ordklasser är och varför de är viktiga för meningsbyggnad i svenska.
- Gå igenom de olika ordklasserna: substantiv, verb, adjektiv, adverb och pronomen.
- Ge exempel på varje ordklass och be eleverna att ge egna exempel på ord i varje kategori.

### Genomgång av substantiv (15 min)

- Definiera substantiv och diskutera skillnaden mellan konkreta och abstrakta substantiv.
- Visa hur substantiv böjs i singular och plural.
- Diskutera bestämd och obestämd form och ge exempel.

### Verb och deras funktioner (15 min)

- Förklara vad verb är och deras roll i en mening.
- Gå igenom regelbundna och oregelbundna verb, samt ge exempel på

några av de vanligaste.

- Diskutera tempus och be eleverna ge exempel på verb i olika tempus.

#### **Adjektiv och adverb (10 min)**

- Definiera och diskutera adjektiv och adverb; skillnader och likheter.
- Gå igenom hur adjektiv böjs och används för att beskriva substantiv.
- Beskriv hur adverb modifierar verb och ge exempel.

#### **Sammanfattning och frågestund (5 min)**

- Summera vad som har gåtts igenom under lektionen.
- Öppna för frågor och förtydliganden kring ordklasser.

## **Aktivitet**

Eleverna delas i grupper och får i uppgift att skapa exempelmeningar för varje ordklass de har lärt sig om. De ska identifiera och markera ord i meningarna i en färgkodad lista: en färg för substantiv, en för verb, och så vidare. Efter att ha skapat meningarna ska grupperna presentera sina exempel inför klassen.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

## **Exit-ticket**

- Vad är en ordklass?  
Svar: En kategori som grupperar ord baserat på deras grammatiska funktion.
- Nämn tre ordklasser.  
Svar: Substantiv, verb, adjektiv.
- Vad är skillnaden mellan konkret och abstrakt substantiv?  
Svar: Konkreta substantiv beskriver fysiska objekt medan abstrakta substantiv beskriver känslor eller idéer.
- Ge ett exempel på ett oregelbundet verb.  
Svar: "Gå" (går, gick, gått).
- Vad gör ett adverb i en mening?  
Svar: Det modifierar ett verb, ett adjektiv eller ett annat adverb.

## **Hemläxa**

Eleverna ska skriva en kort text (minst 150 ord) där de använder exempel på var och en av de fem ordklasserna (substantiv, verb, adjektiv, adverb, pronomen).

## Fördjupningsuppgift

Som fördjupningsuppgift kan eleverna få i uppdrag att välja ett längre stycke från en skönlitterär text och identifiera alla ordklasser. De ska analysera hur ordklasserna samverkar för att skapa mening och stil i texten samt förbereda en skriftlig redovisning av sin analys.

## Förslag för nästa lektion

### Sammansatta meningar

I nästa lektion kan vi fokusera på hur man bygger sammansatta meningar och skillnader mellan huvudsatser och bisatser. Det är relevant eftersom eleverna kommer att använda sin kunskap om ordklasser för att förstå och konstruera mer komplexa meningar. Lektionen kan också kopplas till kunskapskrav som handlar om att analysera och producera texter.

## Förberedelser

- Förbered exempelmeningar för varje ordklass att använda under genomgångarna.
- Förbered material för den gruppexercis där eleverna ska skapa exempelmeningar.
- Skapa en lista över möjliga texter som studenterna kan använda för hemuppgiften.

Genom denna lektionsplanering kan eleverna få en god förståelse för hur ordklasser fungerar och hur de bidrar till det svenska språkets struktur.

Tags: [Lektion](#)